

OBRTNI VESTNIK

Strokovni list za pouzdigo in napredek obrtništva Dravske banovine.

„OBRTNI VESTNIK“

izhaja tedensko in sicer vsak
petek ter stane:celoletno Din 40—
polletno Din 20—
posamezna številka . . Din 1—

Glasilo obrtništva Dravske banovine.

Uredništvo in upravništvo: Ljubljana, Borštnikov trg štev. 1.

Nefrankirani dopisi
se ne sprejemajo. Rokopisi se ne
vračajo. Ponatiski dovoljeni le z
navedbo vira.Štev. pri poštni hranilnici.
podružici v Ljubljani 10.860.

XIV. letnik.

V LJUBLJANI, dne 20. novembra 1931.

Štev. 45.

L. Pičman:

Na delo za samostojno ločeno zbornico!

Vsem cenjenim načelstvom zadrug bo iz časopisnih poročil znano, da je bil pred kratkim podpisan od Kraljevske vlade nov obrtni zakon, ki je za vso državo enoten in daje vse pogoje za pravilni razvoj gospodarstva v državi, določa osnovne pogoje za izvrševanje obrta in izginja z njim dosedanja deljena obrtna zakonodaja, ki je težko ovirala pravilen in uspešen napredek. Mislim s tem, da nam ni potreba še posebej poudarjati, kako važnega pomena za vse jugoslovansko obrtništvo je ta zakon; zlasti še za slovenski del obrtništva. Zadnja leta namreč sploh nismo več vedeli, kakšne smernice naj zavzamemo za bodočnost, da bi z izdajo novega zakona ne bi bila ves naš trud in program zaman.

Zdaj pa, ko imamo novi zakon v rokah, je naša dolžnost, da ga dobro in do potankosti proučimo in skušamo složni z vsemi organizacijami doseči spremembo in izboljšanje tam, kjer bi se pri novem zakonu izkazalo, da katerakoli določba za naše krajevne prilike ni ugodna.

Kot eno najvažnejših določb zakona smo opazili določbo, ki veli, da je obrtništvo prosto dano odločati o sistemu zbornic. To se pravi: **Ako se zadruga v Sloveniji ponovno izjavi za ločene zbornice, tedaj z gotovostjo dobimo samostojno obrtniško zbornico, katera je za vse organizirano obrtništvo v dravski banovini pravega življenjskega pomena.** S to naredbo v zakonu je dal g. minister obrtništvo popolno svobodo odločanja o nadaljni usodi zbornic in prepričani smo, da ne bo nobenega obrtnika med nami, ki ne bi uvidel, da je za obrtništvo edino koristno, če ima lastne zbornice, v katerih bo samo odločalo brez vsakega vpliva s strani ljudi, ki so neobrniki in nimajo interesa za težnje obrtnika.

Priznati moramo, da so bili že pred nami poborniki za ločene obrtne zbornice, ki pa so na žalost ravno v odločilnem momentu podlegli premoči tujih vplivov. Sedaj pa je naša naloga, da **delamo odločno za to in ne smemo podleči nobenemu vplivu, če si nečemo odvzeti iz rok glavne obrtniške ustanove. Če bi dopustili to, potem vedimo, da ne bomo imeli nikdar več prilike odločati o tem.** Čez čas pa bi se potem zopet povpraševali, čemu smo se pustili premamiti in izigrati in zakaj ni bilo v tako važnem momentu nikogar, da bi dal obrtniku navodila, ali pa da bi se mu vsaj pustilo, da bi svobodno uveljavil svojo moč in svobodno izpovedal, kaj mu po vsej pravici pripada. Pri tem bodi omenjeno, da zlasti štajersko obrtništvo do danes ni bilo informirano o koristnosti samostojne ločene obrtniške zbornice, kar je zlasti pokazalo zborovanje v Ljutomeru. **Tudi finančno vprašanje vzdrževanja samostojnih zbornic, ki je bilo do še pred kratkim eden glavnih argumentov onih, ki so se ogrevali in se še ogreva za sistem skupnih zbornic, je za nas že zdavnaj rešeno vprašanje, ker bi mogli z istimi sredstvi kot jih plačujemo sedaj skupni zbornici potem vzdrževati lastno zbornico.**

Vzbujam si upravičeno slutnjo, da je bila okrožnica, ki so jo pred kratkim prejeli gospodje načelniki zadrug, podprta od neprijateljev obrtništva; uverjeni pa smo, da to pot obrtništvo ne bo več nasledlo frazam in lepim obljubam, ker lahko pričakuje dobrote le od obrtništva samega. Ne misli naj noben obrtnik, da ga bo ščitil in bo imel interes zanj kdo tak, ki sam ni obrtnik. Samoobsebi je umevno, da gleda vsak najprej zase. Pa tudi misel o centralizaciji zbornic naj ne plaši nikogar več, zakaj to ni pogoj, ampak daje zakon prosto pot tudi v tem vprašanju obrtništva samemu.

Ker so bila vsa dosedanja glasovanja in izjave več ali manj podana pod vplivom z gotove strani in vsled neinformiranosti obrtništva, smatram za nujno dolžnost, da to vprašanje ponovno pokrenemo in sicer predlagam za to sledeči način:

1. zadruga, ki so se že izjavile za ločene obrtne zbornice ali pa tiste, ki se še niso izjavile — pač pa so za ločene zbornice in imajo tozadevna pooblastila, naj nemudoma pošljejo izjave za samostojno obrtno zbornico v Ljubljani na Zvezo obrtnih zadrug.

2. Zadruga pa, ki so neodločene ali pa jim razna vprašanja niso jasna, naj skličejo tozadevno širše odbore seje ali pa celo obrtniška zborovanja. Kjer je več zadrug v enem kraju, tam bi bilo priporočljivo, da se skličejo skupna zborovanja in povabijo na ta tudi zastopniki Zveze obrtnih zadrug, ki bodo dali potrebna pojasnila. Nimamo tudi nič proti temu, ako se povabijo na te sestanke ali zborovanja tudi zagovorniki skupnih zbornic, da ne bodo padali očitki, da se je zborovalce le enostranski informiralo. Nam namreč ne gre za drugo kot za to, da zve obrtništvo resnico, se samo prepriča in odloča po svoje.

Odločiti pa se je treba hitro, da nas nasprotniki ne prehitijo in da ne bode potem za vedno prekasno. Držimo se korenin in debla, vejice prirastejo potem same od sebe.

Cenjeni zadrugni funkcionarji, na Vas apeliram in na Vašo razsodnost. **Ko bode te pečatili usodo obrtništva morda za 100 let, pazite, da ne bode pri Vašem odločanju igrali vlog tuji vplivi, ampak da Vam bosta pri tem odločanju pred očmi le usoda obrtništva in splošen dobrobit.** V nasprotnem slučaju se kaj lahko zgodi, da bodo imele vse banovine v državi samostojne ločene obrtniške zbornice, mi Slovenci pa bi ostali sami nazadnjaški in izolirani od tovaršev Srbov in Hrvatov.

Zato takoj vsi na delo za samostojno ločeno zbornico!

Gradbena in elektrotehnična stroka v novem obrtnem zakonu

a) Gradbena stroka

Novi obrtni zakon se podrobno peča z ureditvijo gradbene stroke, ki ji je posvečen ves IV. oddelek. Čeprav je v principu razširjen na vso državo sistem, ki je doslej veljal pri nas, vendar prinaša zakon tudi za območje Slovenije gotove spremembe.

Gradbena dela smejo po novem zakonu izvrševati: 1. inženjerji gradbene in arhitektonske stroke, ki so dobili pravico za izvrševanje prakse pooblaščenih inženjerjev in arhitektov; 2. stavbeniki, ki so pred pristojno izpitno komisijo položili predpisani izpit, in 3. zidarski, tesarski, kamnoseški in vodnjakarski mojstri, ki so pred pristojno komisijo položili izpit za svojo stroko. Ta nova ureditev je zlasti važna za območje predvojne Srbije, kjer stavbenikov (graditeljev) v našem smislu niso poznali.

Izpit za stavbenika visokih in nizkih zgradb lahko po novem zakonu polaga: 1. oni, ki je dovršil odgovarjajoči odsek tehnične fakultete ali kako drugo visoko šolo te vrste in ki istočasno dokaže, da je tri leta delal na zgradbah svoje stroke; 2. oni, ki je z uspehom končal srednjo tehnično šolo (gradbeni ali arhitektonsko-gradbeni odsek) ali kako drugo podobno šolo gradbene stroke in ki je položil zaključni izpit na tej šoli in je potem praktično delal v svoji stroki najmanj 5 let. Kakor je iz gornjega razvidno, je pot do stavbeniškega poklica v bodoče odprta samo absolventom tehnične fakultete in srednje tehnične šole, ne pa tudi zidarskim mojstrom in polirjem, kakor je to bilo doslej po gotovih pogojih mogoče. Namen te omejitve je ta, da se z zahtevo večje strokovne izobrazbe ta panoga gradbene obrti dvigne na višji nivo.

Izpit za zidarskega, tesarskega, kamnoseškega in vodnjakarskega mojstra lahko polaga oni, ki je končal srednjo tehnično šolo in je v svoji obrti praktično delal najmanj 4 leta, kakor tudi oni, ki je položil predpisan zaključni izpit iz svoje stroke na šoli za gradbeno polirje (priključeni srednji tehnični šoli) ali na kaki drugi državni strokovni šoli in ki dokaže, da je po končanem izpitu najmanj 5 let praktično delal v svoji stroki ali pa kot gradbeno tehničar v pisarnah stavbenikov, inženjerjev ali arhitektov, in končno oni, ki se je učil zidarske, tesarske, kamnoseške ali vodnjakarske obrti najmanj 3 leta in je praktično v svoji gradbeni stroki delal najmanj 6 let, in je pred izpitom za mojstra položil posebni izpit o splošni izobrazbi.

Seveda veljajo vse te določbe glede dosege pravic stavbenika ali zidarskega mojstra le za one, ki si bodo hoteli pridobiti te pravice po uveljavljanju novega zakona. Vse po starem zakonu dosežene pravice pa ostanejo na dalje v veljavi.

Izpit za stavbenika se polaga pred izpitno komisijo pri banski upravi, ki jo tvorijo predsednik in trije člani iz liste izpitnih članov, te tri določi za vsak izpit predsednik. Predsednik komisije je uradnik banske uprave s polno tehnično-fakultetsko izobrazbo, ki ga postavi ban za tri leta. Člane izpitne komisije, ki pridejo na listo, postavlja za 2 leti ban iz vrste uradnikov inženjerjev tehničnega oddelka banske uprave, iz vrst profesorjev tehnične fakultete, srednje tehnične šole in iz vrst pooblaščenih inženjerjev, odnosno arhitektov in stavbenikov. Skupno število članov izpitne komisije na listi znaša 15.

Izpit za zidarske, tesarske, kamnoseške in vodnjakarske mojstre se polaga pred komisijo pri pristojni zbornici. Izpitno komisijo tvorijo predsednik, ki ga imenuje ban na 3 leta iz vrst uradnikov banske uprave s polno tehnično-fakultetsko izobrazbo, in dveh članov, ki jih imenuje predsednik iz liste izpitnih članov. Člane izpitne komisije, ki pridejo na to listo, postavlja ban na 2 leti iz vrst uradnikov inženjerjev tehničnega oddelka banske uprave, profesorjev tehnične srednje šole in mojstrov dotičnih gradbenih strok. Skupno število članov znaša za vsako stroko 6.

Minister za trgovino in industrijo bo v sporazumu z ministrom za zgradbe in po zaslišanju zbornic z uredbo pred-

pisal točneje odredbe glede predmetov teh izpitov in glede delovanja izpitnih komisij.

Pooblaščen inženjerji in arhitekti lahko vršijo gradbene posle na podlagi pravic za izvrševanje prakse pooblaščenih inženjerjev, vendar morajo pričetek vršenja gradbenih poslov prijaviti upravni oblasti I. stopnje, kjer dobijo izvrševalno dovoljenje. (Stavbeniški izpit morajo tudi polagati oni inženjerji, ki nimajo pravic pooblaščenih inženjerjev.)

Stavbenik za visoke stavbe je pooblaščen, da samostojno izvršuje vse vrste visokih zgradb kakor tudi vsa druga gradbena dela, ki so za dovršitev visokih zgradb potrebna. Izvzete so le zgradbe s statično več kakor enostavno nedoločeni konstrukcijami in s statično težkimi konstrukcijami, čijih izračunavanje ne spada v učni program in ni predmet zrelostnega izpita na tehničnih srednjih šolah ali predmet stavbeniškega izpita. Izvzete so tudi zgradbe posebnega značaja (glede na arhitekturo, monumentalnost) kakor gledališča, koncertne dvorane, kinematografi, velesejmske zgradbe, muzeji cerkve itd.

Pa tudi take stavbe lahko izvršuje stavbenik, če si za projektiranje ali za izračunavanje težkih konstrukcij zagotovi sodelovanje pooblaščenega inženjerja ali arhitekta. Če je bil ob priliki javne konkurence osvojen od strokovne žirije idejni načrt stavbenika, sme stavbenik zgradbo tudi izvršiti, če si za težke konstrukcije zagotovi sodelovanje pooblaščenega inženjerja.

Stavbenik za nizke zgradbe lahko samostojno gradi privatne in občinske ceste in manjše industrijske železnice, če na prosti ni objektov z večjim razponom kakor 6 m, niti železnih, kamennih ali armirano-betonskih propustov in mostov s težjimi konstrukcijami. Izvršuje lahko vse nizke zgradbe po načrtih pooblaščenih inženjerjev, kolikor oblast ne zahteva, da mora za komplicirane objekte imeti odgovornega pooblaščenega inženjerja. **Sam lahko projektira in izvršuje stavbe, ki imajo največ 1 nadstropje.**

Zidarski mojster lahko izvršuje visoke stavbe enostavne konstrukcije do največ enega nadstropja. Izvršuje tudi lahko adaptacije in popravila. S pravilnikom bo še predpisano, katere enostavne konstrukcije (betonske) sme samostojno izvrševati.

Stavbeniki, zidarski, tesarski, kamnoseški in vodnjakarski mojstri lahko za posle, ki spadajo v njihov delokrog, sestavljajo in podpisujejo načrte, proračune in obračune; projektirajo pa smejo le ona dela, ki jih izvršujejo v smislu tega zakona. Ne morejo se baviti samo s projektiranjem kot samostojnim poklicem, razen v primeru, če je razpisana javna konkurenca. Točneje odredbe o obsegu in razmejitvi gradbenih poslov bo predpisal trgovski minister. Na področju zakona o radnjama od 1. 1910. (Srbija) bo do leta 1936. dovoljeno polagati stavbeniški izpit tudi zidarskim mojstrom, ki so se s svojimi deli odlikovali, vendar bodo smeli stavbeniške posle vršiti potem samo v bivši Srbiji.

b) Elektrotehnična stroka

V to stroko spadajo elektrotehnična in elektroinstalaterska dela.

Elektrotehnična dela lahko opravlja: 1. pooblaščen elektrostrojnik inženjerji in 2. elektrotehnik, ki so pred pristojno komisijo položili izpit za elektrotehnik. Ta izpit pa lahko polaga: 1. oni, ki je dovršil elektrostrojni odsek tehnične fakultete ali kako drugo podobno tehnično visoko šolo (sodno fakulteto) in praktično dokaže, da je tri leta delal v elektrotehnični stroki; 2. oni, ki je dovršil srednjo tehnično šolo (elektrostrojni oddelek) ali kako drugo podobno šolo elektrotehnične stroke in istočasno dokaže, da je v tej stroki praktično delal najmanj 5 let.

Elektroinstalaterska dela pa lahko opravlja: 1. oni, ki je dovršil srednjo tehnično šolo (elektrostrojni oddelek) ali kako drugo podobno šolo in dokaže, da je po končani šoli praktično delal v stroki 5 let in da je položil mojstrski izpit; 2. oni, ki je dovršil elektrostrojno delovodsko šolo in je po končani šoli delal v stroki 5 let ter položil mojstrski izpit; in 3. oni, ki se je učil elektroinstalaterske obrti štiri leta, ki je praktično delal v tej stroki 5 let in je položil mojstrski izpit.

Izpit za elektrotehniko in elektroinstalaterja se polaga pred posebno komisijo, ki jo postavlja ban smiselno po predpisih, ki veljajo za gradbeno stroko. Izpit za elektrotehniko se polaga torej pred komisijo pri banski upravi, kakor izpit za stavbenika, izpit za elektroinstalaterja pa pred komisijo pri zbornici, kakor izpit za zidarskega mojstra. Predsednika komisije imenuje ban, člane pa predsednik (pri izpitu za elektrotehniko 3 člane, pri izpitu za elektroinstalaterja 2 člane) iz liste članov, ki jih določi ban za dve leti.

Obseg obrtnih pravic.

Elektrostrojnik inženjer je pooblaščen, da izvršuje vsa elektrotehnična dela brez omejitev.

Elektrotehnik je pooblaščen, da projektira in izvršuje elektrostrojni del električnih central (elektrarn) vsake vrste do 100 kilovatov učinka in do 250 voltov napetosti kateregakoli voda nasproti zemlji in da izvršuje električne napeljave (omrežja) do imenovanega učinka in do določene napetosti. Prav tako je pooblaščen, da vodi zgrajene centrale in zgrajeno oddajno omrežje do 300 kilovatov učinka in do 3000 voltov napetosti (skupno z rezervami). Pooblaščen je tudi, da izvršuje vsa elektroinstalaterska dela. Država in samoupravna telesa lahko izvršujejo elektrotehnična dela v lastni režiiji, ako posle vodijo državni ali samoupravni strokovni (tehnični) javni organi, ki so položili državni strokovni izpit ali izpit za pooblaščenega inženjerja elektrotehnične stroke.

Elektroinstalater sme izvrševati hišne instalacije nizke in močne struje do napetosti 250 voltov kateregakoli voda nasproti zemlji, in sicer v obsegu instalacije do 100 priključkov; postavljati pa sme tudi motorje do 30 kilovatov.

S koncesijo za ureditev oddajnega omrežja se dodeli podjetju tudi področje za oskrbovanje z električnim tokom. Pogoji za ekspropriacijo, odnosno za ugotovitev služnosti pri postavljanju omrežja se imajo oceniti na podlagi zakona o ekspropriaciji.

Podjetja, ki imajo svoje elektrarne in dajejo električno strujo za razsvetljavo ali pogon, morajo v dodeljenem področju dajati tok vsakemu po enakih pogojih, o čemer bo ban izdal še podrobne obvezne predpise. Po zaslišanju zbornice sme ban dovoliti izjeme (ugodnosti) v javnem interesu.

Elektrarniška podjetja ne smejo lastnikom elektrotehničnih ali elektroinstalaterskih podjetij staviti glede izvrševanja električnih napeljav za razsvetljavo ali pogon, odnosno za izvrševanje instalacij (kolikor so za to pooblaščen), razen postavljanja priključnega voda do števca in postavljanja kontrolnih števecov. Elektrotehniška podjetja tudi ne morejo obvezati osebe, katerim dajejo električno strujo, da uporabljajo motorje, žarnice in ostale aparate gotovega izvora, niti ne smejo zaradi tega prikrašati dotičnega v pogledu dajanja električnega toka.

Podrobne določbe glede obsega in razmejitve del posameznih elektrotehničnih podjetij bo z uredbo predpisal trgovski minister v sporazumu z ministrom za gradbe. Točneje določbe glede uporabe instalacijskega materiala pa bo z uredbo predpisal minister za gradbe s trgovskim ministrom.

Zahvala Obrtniški samopomoči v Ljubljani

Najlepše se Vam zahvaljujem za znesek Din 3.500.—, katerega sem takoj po smrti pokojne matere **Marije Mavrič** prejel in bom, kar bo v moji moči, priporočal to res dobrodelno ustanovo vsakemu in pridobil še marsikatero novega člana Obrtniški Samopomoči.

Še enkrat najlepša hvala!

Val. Mavrič, usluž. ban. ribog. zavoda v Bohinjski Bistrici 75.

NAROČITE

Orbniški koledar za leto 1932 pri Zvezi obrtnih zadrug!

Nove pošne in brzojavne pristojbine

Beograd, 15. nov. AA. Na podlagi člena 3 zakona o pošti, brzojavu in telefonu je prometni minister v sporazumu s finančnim ministrom in s soglasjem predsednika ministrskega sveta sklenil, da se spodaj navedene pošne in brzojavne pristojbine takole izpremeje:

I.

V tuzemskem prometu.

1. **Pisma.** A) v lokalnem (krajevnem) prometu do 20 gr Din 1, nad 20 gr kakor v medkrajevnem prometu. B) v medkrajevnem prometu do 20 gr Din 1.50, nad 20 do 50 gr Din 2, nad 50 do 250 gr Din 3.50, nad 250 do 500 gr Din 5, nad 500 do 1000 gr Din 10.

2. **Dopisnice**, odprte, komad 75 par.

3. **Priporočene pošiljke.** A) Pristojbina za priporočeno v lokalnem prometu Din 2. — B) Pristojbine za priporočeno v medkrajevnem prometu Din 3.

4. **Pisma z označeno vrednostjo.** A) Po teži (kakor za priporočena pisma). B) Po vrednosti, dosedanje pristojbine.

5. **Zavoji (paketi).** A) Po teži, do enega kg Din 3, nad 1 kg do 5 kg Din 8, nad 5 kg do 10 kg: prvi pas do 100 km 10 Din, drugi pas do 300 km 15 Din, tretji pas nad 300 km 20 Din. Nad 10 do 15 kg: prvi pas 15 Din, drugi pas 22 Din, tretji pas 36 Din. Nad 15 kg do 20 kg: prvi pas 30 Din, drugi pas 35 Din, tretji pas 40 Din. B) Po vrednosti: iste pristojbine kakor za pisma z označeno vrednostjo.

6. **Nakaznice.** A) Pristojbina za nakaznice znaša: do 50 Din 2 Din, do 100 Din 3 Din, do 300 Din 4 Din, do 500 Din 5 Din, do 1000 Din 6 Din, do 2000 Din 8 Din, do 3000 Din 9 Din, do 4000 Din 10 Din, do 5000 Din 12 Din. V tej pristojbini je vsebovana tudi pristojbina za izplačilo nakaznice na domu. — B) Pristojbina za izplačilo na domu, ki se bo pobirala od prejemnika samo za nakaznice iz inozemstva in za čekovne nakaznice, znaša: do 50 Din 0.50 Din, do 100 Din 1 Din, do 500 Din 2 Din.

7. **Čekovne nakaznice.** A) Do 500 Din 0.50 Din, nad 500 Din 1 Din. Državne ustanove, ki so oproščene pristojbine za pošne nakaznice, so oproščene tudi te pristojbine, tako kakor pri poštnih nakaznicah. Prav tako so oproščene čekovne pristojbine v prometu z nakaznicami, ki ga vrši Poštna hranilnica. B) Pristojbina za sporočila na hrbtu nakaznice se ukine.

8. **Odkupne pošiljke.** Pristojbina za dostavo 1 Din.

9. **Poštni nalogi.** Pristojbina za dostavo 2 Din.

10. **Naročnina za poštni predal.** Za predal brez ključa mesečno 15 Din, s ključem 20 Din.

11. **Zaprte torbe.** Mesečna pristojbina 15 Din.

12. **Obvestila o nenaročenih zavojih.** Plača pošiljatelj Din 1.50.

13. **Poste restante.** Pristojbina za hranitev pisem itd. pri pošti Din 0.50.

14. **Dostava vrednostnih pisem in zavojev na dom.** A) Za pisma z označeno vrednostjo Din 1. B) za zavoje do 5 kg Din 2, nad 5 kg Din 5.

15. **Pooblastila.** A) če velja pooblastilo za en primer, znaša pristojbina Din 1. B) Za pooblastila od 15 dni do enega leta Din 5.

16. **Brzojavna služba.** A) Pristojbina za besedo Din 0.60. B) Pristojbina za potrdilo 2 Din. Najnižja pristojbina je tista, ki velja za brzojavko z 10 besedami.

II.

V mednarodnem prometu

17. **Priporočena pisma.** Pristojbina za priporočeno v mednarodnem prometu znaša 4 Din. Sedanje pristojbine ostanejo še nadalje v veljavi, v kolikor niso izpremembe navedene. Plačevanje pristojbin se bo vršilo kakor dozdaj. Novo uvedene pristojbine za čekovne nakaznice bo plačal pošiljalec v gotovini in se bo zabeležila v čekovnem dnevniku. Pristojbino 50 par za pisma in dopisnice poste restante v tuzemskem prometu bo plačal pošiljalec in se bo v tarifnih znamkah nalepila na pošiljko. Te pristojbine za pisma in dopisnice iz tuzemstva bo plačal prejemnik in se bodo v obliki portovnih znamk nalepile na pošiljko.

Vse nove pristojbine stopijo v veljavo dne 1. decembra 1931, razen pristojbin za zavoje nad 5 kg, ki stopijo v veljavo 1. marca 1932; do tega časa bo uprava pošte izdelala vse potrebno za določevanje pasov.

Nova okrožnica - stara vsebina

Pred dvema dnevoma nam je prišla v roke okrožnica, ki jo je razposlal na vse zadrage bivši podnačelnik Zveze g. Milko Krapež potom Zadrage urarjev, zlatarjev, optikov, graverjev in pararjev v Ljubljani. Okrožnica nas ni prav nič presenetila, ker smo pričakovali, da mora priti od katere strani še ena, če bi ona okrožnica, ki jo je pred kratkim razposlal g. Rebek, ne imela posebnega uspeha. V tej drugi okrožnici, ki govori o reorganizaciji obrtnih zadrug po novem zakonu o obrtnih, ni povedano nič novega. To vse smo brali v okrožnici g. Rebeka, pa tudi zadrage same so bile še pred prejemom okrožnice že informirane o tem. V okrožnici se tudi apelira, da zadrage napravijo slično predstavo (piložna) in jo čimprej pošljejo Zbornici ali kralji, banski upravi. Čemu direktno? Zakaj ne potoni Zveze? Zveza je bila zato tu, takrat ko je bil še g. Krapež njen podnačelnik, in je še danes njena naloga, da intervenira na pristojnih mestih za pri njej včlanjene zadrage in vlaga njihove prošnje na pristojna mesta. V tej okrožnici pa se Zveze kot vrhovne obrtniške ustanove organiziranega obrtništva v bivši ljubljanski oblasti sploh ne omenja. Ali je tako delo v korist skupnosti in obrtniške solidarnosti, o tem bo znal obrtništvo samo dovolj dobro in trezno presoditi. Že dalj časa opažamo, da ta zadruga, katere indirektno odklanja vsako pravo sodelovanje z Zvezo (v dokaz je več njenih dopisov) in omalovažuje njeno delo, je edina, dočim vse ostale zadrage vpoštevajo Zvezo in delajo z njo.

Vsem včlanjenim zadrugam pa moramo pojasniti, da bi bili precej kasni, če bi čakali šele na to okrožnico in bi se ravnali po njej. Naše načelstvo je takoj, ko je bil zakon obelodanjen, sklicalo izredno sejo in par dni za to redno sejo, na kateri se je razpravljalo v prvi vrsti o ukrepih, ki naj jih Zveza podvzame k določenju reorganizacije obrtnih zadrug v novem zakonu. Takoj se je podala naša deputacija na pot v Beograd, da osebo tolmači g. ministrskega predsedniku in g. ministru trgovine in industrije želje obrtništva v tem vprašanju. Če bi čakali šele na okrožnico g. Krapeža, ki je sicer nova okrožnica — po vsebini pa stara, ker pove v bistvu isto kot ona g. Rebeka, potem bi bili res pozni.

Naredba ministra trgovine o razprodajah.

Minister trgovine in industrije je izdal to naredbo ob priliki spremembe §§ 12. in 14. Zakona o razprodajah: Ker je ugotovljeno, da pri uporabi odredb § 12. Zakona o razprodajah vlada v praksi različen postopek in da poedine oblasti dovoljujejo, da se predpisi prvega odstavka tega paragrafa a) izigravajo z objavljanjem inventurne, okazijske, sezonske prodaje in temu sličnega, smatram za potrebno, da opozorim podrejene oblasti, da odstavek prvi § 12. imenovanega zakona zabranjuje vsako reklamo, s katero bi se moglo v javnosti ustvariti prepričanje, da se vrši razprodaja tudi tedaj, kadar v tej reklami ni označen predmet razprodaje. Da taka reklama kot je oglaševanje inventurne, sezonske ali okazijske prodaje, kakor tudi vsake druge prodaje v kateri se navajajo neki razlogi za prodajo večjih partij robe po dozdajno izjemno nizkih cenah lahko vzbudi v javnosti prepričanje, da se vrši razprodaja. Jasno je v toliko bolj, ker § 1. zakona smatra za razprodajo vsaki postopek, če se izredno hitro razproda blago na drobno ali druge stvari, ki so v zvezi z obratovanjem delavnice.

Z ozirom na to

odrejam:

da imajo pristojne oblasti v primeru prej imenovanih postopkov postopati po §§ 12. in 14. Zakona o razprodajah. To pa se ne nanaša na primer, kadar se oglašuje samo znižanje cen, ne da bi se pri tem navajalo katerikoli razlog, ki bi utegnil v javnosti vzbuditi prepričanje, da se vrši razprodaja.

To naredbo je sporočiti vsem banskim upravam ter trgovski, industrijski in obrtni zbornici v Beogradu.

Minister trgovine in industrije:
Dr. K. Kumanudi, s. r.

ZANATSKA BANKA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE a. d. podružnica Ljubljana

Dunajska cesta šte. 31 (hiša Zidarjevih dedičev)

Telefon šte. 30—20.

Račun poštne hranilnice šte. 14.003.

Centrala: BEOGRAD

Daje menične in kredite v tekočem računu obrtnikom, vsem kreditnim zadrugam, ki posojujejo tudi obrtnikom in lombardira državne vrednostne papirje.

Glavna podružnica: ZAGREB

Sprejema hranilne vloge z ali brez odpovedi. Otvorja tekoče in žiro račune. Izdaja kavcije in garancijska pisma.

Podružnica: SARAJEVO

Kupuje in prodaja devize in valute za račun obrtnikov in obrtnih kreditnih zadrug. Izvršuje vse ostale bančne posle.

Kaj je novega?

Borze

CENE TUJEMU DENARJU

Na zagrebški borzi smo dobili v valutah:

- 1 dolar za okrog 56 Din;
- v devizah:
- 100 italijanskih lir za 287.75 do 288.65 Din;
- 1 dolar za 56.18 do 56.35 Din;
- 100 francoskih frankov za 221.01 do 221.67 Din;
- 100 češkoslovaških kron za 166.96 do 167.46 Din;
- Vojna škoda se je trgovala po 277 Din.

SEJMI

- 23. nov.: Slovenska Bistrica, Mojstrana, Šoštanj;
- 24. nov.: Teharje, Sv. Marjeta ob Pesnici;
- 25. nov.: Dolnja Lendava, Domžale, Loče pri Konjicah, Škofja Loka, Ptuj, Št. Vid-Stična, Lemberg, Dobje, Gradac;
- 28. nov.: Prosenjakovci.

Bat'a ne sme imeti v Franciji več kakor 60 prodajal. Glede na priprave na znatno povišanje francoskih uvoznih carin na čevlje, so se te dni vršila pogajanja med francosko čevljarstvo in predstavnikom češkoslovaške industrije (predvsem Bat'a). Češki predstavniki so te dni končno pristali na to, da se dvigne francoska carina na čevlje na 25% vrednosti, kar pomeni povišanje na dve tretjini. Pri tem je moral zastopnik Bat'e prevzeti obveznosti, da njegova tvrdka v Franciji ne bo imela več kakor 60 prodajal.

Najboljši frizer — Beograjec. Na mednarodni tekmi frizerjev, ki se je vršila v Londonu, je dobil prvo nagrado beograjski frizer Sava Jovanović, ki je s tem že tretjič odnesel ob hudi mednarodni konkurenci prvo mesto.

Pristojbina za zasebna izporočila na zadnji strani čekovne položnice. Po novem pravilniku za hranilno in čekovno službo pri poštah je treba za zasebna izporočila, namenjena inozemskemu lastniku čekovnega računa, nalepiti na zadnjo stran položnice, na prostor, ki je za to določen, poštno znamko po pristojbini za inozemske dopisnice, to je za 1.50 Din.

Uradni razpust društva. Osrednje društvo kovinarjev in sorodnih strokovnjakov v Ljubljani, podružnica v Celju, je razpuščeno, ker že več let ne deluje, nima ne članov niti imovine in torej tudi ne pogojev za pravni obstoj.

Fakturiranje blaga v tuzemstvu. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani opozarja vse interese, da je minister za finance dne 23. oktobra t. l. pod št. 115.682 odredil, da se fakturiranje blaga v tuzemstvu ne sme izvršiti v smislu veljavnih zakonov v tuji niti vezati na tujo valuto, temveč se mora fakturirati samo v dinarjih brez kakave klavzule. Prestopki te odredbe se kaznujejo po zakonu o kazenskih odredbah z dne 8. oktobra 1931.

Število moških in ženskih v kraljevini Jugoslaviji. Po popisu z dne 31. marca t. l. je ugotovljeno, da je v celi naši kraljevini od skupnega števila 13 milijonov 930.918 duš 6.894.561 moških in 7.030.357 ženskih, torej žensk je več 141.796. Med tem je v mnogih mestih število moških večje od števila žensk. Tako Beograd ima 22.760 moških več, Sarajevo za 3.958, Skopje 5.327, Novi Sad za 2.114, Sibenik za 1612, Niš za 5322 (okroglo 25%), Bitolj za 980, Zemun za 1.211, Kragujevac za 2.473, Banjaluka za 1.145, Priepel za 451, Karlovac 540, Mostar za 1078.

Mesta (kraj), kjer pa je več ženskih prebivalcev, so: Zagreb (1.327), Subotica (2.652), Ljubljana (2.837), Split (262), Osijek (287), Maribor (115), Vel. Bečkerek (1.080), Sombor (990), Senja (242), Vršac (597) in Pančevo (239).

Kaj velja in pomeni za nas čista delavnica?

(Iz ameriške prakse)

Na čistoto delavnice moramo v sedanjem času paziti mnogo bolj in jim posvečati večjo pažnjo kot doslej. Predvsem je dolžnost delovodij v delavnicah in mojstrov samih, da posvečajo pažnjo v oziru čistoče baš delavnicam, ker živimo v času različnih in dokaj neugodnih socialnih prilik, katere zelo vplivajo na osebe v naših delavnicah.

Če vzamemo povprečno v pregled, kakšne so razmere glede čistoče in reda v naših današnjih delavnicah, tedaj moramo naglasiti, da je že prišlo mnogo mojstrov v večjih podjetjih, pa tudi delovodij po oddelkih do tega prepričanja, da imata nered in nepoznanje čistoče skrajno kvaren vpliv na osebo in izdelke. Nasprotno pa imamo že tudi precej delavnic in raznih obrtnih podjetij, v katerih so vpoštevani vsi higijenični predpisi z ozirom na človekovo zdravje in uspeh v delu. Zato je važno, da ugotovimo razliko med enim in drugim in presodimo o stvari zelo strogo z ozirom na stroške čiščenja. Trenotno se nam bodo zdeli ti zelo visoki, če pa ugotovimo dejanski položaj in si ustvarimo prepričanje o potrebi reda in čistote, tedaj bomo vendar prišli do prepričanja, da smo končno imeli prav.

V glavnem pridejo v poštev pri čiščenju delavnic in obratov sledeči zaporedni prostori: 1. pisarne, 2. kopalnice, garderobe in predprostori, 3. delavnice, 4. prostori za odpadke, 5. obdelovalni stroji, 6. dvorišča in dohodi.

I. Čiščenje pisarn.

V mnogih podjetjih je razdeljeno delo čiščenja sorazmerno z delom v pisarni na po večkrat dnevno. Drugje je zopet delo v pisarnah takšno, da je nemogoče pričeti s čiščenjem med delom (ko je običajni delovni čas) in je tu treba preložiti čiščenje na čas izven okvira uradnih ur. Med tem časom je pa treba zaposliti osebo, ki čisti naše prostore v splošnem in je ta oseba zaposlena pri tem tudi z drugim delom kot n. pr. s čiščenjem oken, slik, svetilk, čiščenjem medenih delov in raznimi drugimi manjšimi deli. V splošnem je treba vzeti v poštev čiščenje teh prostorov enako čiščenju v stanovanjskih prostorih, kar je treba predvideti dnevno. V dobro vpeljanih podjetjih in obratovalnicah znašajo povprečni stroški čiščenja 0.2 odstotka posameznih zaslužkov; iz tega sledi, da znašajo stroški čiščenja pisarn toliko, ako vzamemo 1000 nastavljenec, kot bi veljali 2 osebi, ki jih potrebujemo za ta posel. Ti dve osebi predvidimo za čiščenje podov, brisanje miz in tabel, ribanje podov dvakrat na teden (ali mazanje z voskom), čiščenje oken in medenega okovja. V takem podjetju so že običajna predvideni čistilni stroji, kot: čistilci za prah, druge zadovoljive čistilne priprave in mali čistilni stroji.

Za podjetja, ki so manjšega obsega, je treba jemati v poštev razliko med gornjim primerom in faktičnim stanjem, ter si je treba izračunati stroške čiščenja po formuli $1000 : 0.2\%$. Maršikomu se bo ta stvarna ugotovitev zdeli čudna, toda ako vzamemo, da je treba računati tudi čas čiščenja, ki ga je treba racionalno izrabiti, v pretres in v poštev, tedaj bomo videli, da je navedena formula povsem točna.

II. Čiščenje kopalnic, garderob in predprostorov.

To čiščenje se more izvršiti tekom obrata. V modernih in naprednih podjetjih najdemo kopalnice in umivalnice v takem stanju, da sličejo onim v stanovanjskih hišah. Poleg tega se pa morejo obdržati ti prostori pri skrbnem čiščenju in dobri pažnji v istih mejah kot v stanovanjskih hišah. Seveda je treba uporabljati za to dobra čistilna sredstva. Pri dobrih napravah in potrebi zadostnega čiščenja so tu predvidene 4 osebe za 1000 uslužb.

III. Čiščenje delavnic

Vsaka delavnica mora biti redno vsak dan očiščena od enega konca do drugega. Odstraniti je tudi vse razne nakopičene madeže po tleh. Trajno je mogoče čistiti delavnico tudi med delom, kar je že pokazala praksa kot najboljše. Na 1000 uslužbencev v delavnicah odpade 6 oseb izključno za čiščenje.

IV. Prostori za odpadke.

V obratih, kamor prištevamo predvsem kovinske obrte in prostore za ekspedicijo in če vzamemo še v poštev pleskarske obrte, kateri imajo vsi polno navlake in odpadkov, je treba posvetiti še posebno pažnjo.

Vse odpadke je treba skupaj zbrati in jih odstraniti po možnosti v kakšen kot začasno, potem pa jih sežgati ali odpeljati. Za opravilo tega je predvidenih 5 oseb na 1000 uslužbencev. Odstranjevanje odpadkov se pa more izvršiti po obsegu in vrsti obrata na primerna in za to določena mesta z gotovimi odstranjevalnimi pripomočki.

V. Obdelovalni delavniški stroji.

Vsak z minutami računajoči mojster in delovodja se je prepričal, da je daljša poraba in brezhibno delovanje stroja zavisno od načina čiščenja stroja. Za to je potrebno v vsaki delavnici primerno število čistilcev strojev, katero število pa zopet zavisni od vrste strojev in njihove velikosti. V podjetjih z raznimi obdelovalnimi stroji so potrebne za čiščenje strojev na tisoč uslužbenih 3 osebe. Osnovno ali takozvano grobo čiščenje je potrebno za vsak stroj v razdobju najmanj dveh ur dnevno poleg tega pa je potrebno tudi dvakratno dnevno popolno čiščenje.

VI. Dvorišča in dohodi

Dvorišča in dohode je prav tako potrebno vzdrževati v najlepšem redu in čistoči. Ako je zunanost in okolica podjetja snažna in čista, povzdigne že na prvi pogled podjetje in obrat. Za opravilo tega čiščenja so potrebne tri osebe pri 1000 uslužbenih. Iz gornjega članka je razvidno, kako točno je že izračunala ameriška praksa število čistilcev za posamezne poslovne prostore in kako jih je tudi do skrajnosti izrabila. Gotovo je, da mora to vplivati tudi na ceno izdelkov pri tako racionalno izrabljenih delovnih močeh.

Na eni strani to — na drugi strani dobra vest, da čistoča in snaženje tudi mnogo pomoreta k uspešnemu delu in s tem v zvezi izvoru izdelkov. Poleg tega pa imata čistoča in snaga zelo blagodejen vpliv na zdravje uslužbencev, ki bodo slej ko prej resni mojstri.

Gornje si vzamemo lahko tudi mi za podlago in po tem točno izračunamo, koliko bi nas veljalo po tem sistemu čiščenje in ako tudi mi vršimo čiščenje po tem redu, kar je gotovo velike važnosti pri porazdelitvi dela, ki ga je treba vpoštevati.

Razno.

Elektrotehniški Vestnik

Pravkar je izšla 2. številka te strokovne revije, ki jo izdaja Strokovna zadruga konces. elektroteh. v Ljubljani. V uvodnem članku, ki je posvečen življenju in ustvarjanju genija Edisona, zavrača Anton Poljšak vso legendarnost izumitelju in se bavi zgolj s strokovnim naštevanjem njegovih iznajdb. V sledečem članku razpravlja ing. V. Turnšek o uradnem pregledovanju in žigosanju elektroštevcev, ing. Raspolič pa navaja nove predpise za križanje drž. železnic. Zanimivo je nadaljevanje članka »S poučnega potovanja po Nemčiji« izpod peresa Ivana Mihečiča ml., pa tudi kottički »Razno«, »Zadružne objave« in »Dopisni kottiček« prinašajo zanimive strokovne vesti, tako, da ta strokovna revija povsem odgovarja svojemu namenu. Elektrotehniški Vestnik, ki ga toplo priporočamo, izhaja vsakega 15. v mesecu in se naroča pri upravi: Ljubljana, Borštnikov trg 1. Letna naročnina je Din 60, posamezna številka pa stane Din 8.

trotehniški Vestnik, ki ga toplo priporočamo, izhaja vsakega 15. v mesecu in se naroča pri upravi: Ljubljana, Borštnikov trg 1. Letna naročnina je Din 60, posamezna številka pa stane Din 8.

»Uspeh« (Slovenski Efficiency Magazin) tako je naslov revije za trgovsko vedo, katere prva številka pod uredništvom Emila Podkrajška je pravkar izšla. Trgovska revija »Uspeh« ali »Efficiency Magazin« je danes znana po vsem svetu, se tiska v sedmih državah in jo čita samo na Angleškem 90.000 naročnikov. Ustanovitelj in duhovni oče te revije je svetovnoznani gospodarski filozof, velik veščak v finančnih in trgovskih poslih Herbert N. Casson, ki je zaslovel tudi po svojih 69 izbornih knjigah, ki se pečajo s trgovstvom. Te njegove knjige so našle vsesplošno priznanje in nekatere izda v najkrajšem času v slovenskem prevodu uprava lista »Uspeh« v Ljubljani. Prva številka, vsebinsko zelo zanimiva, prinaša kot uvodnik kratek življenjepis H. N. Cassona, v naslednjih sestavkih pa številne zanimive članke istega pisca, ki naj bodo vodilo k reorganizaciji trgovstva z izgledi zaboljšanja. Poleg tega prinaša revija nekrologi veleindustrija Saši Knezu, obširen Debečev popis življenjske poti, gospodarskega in organizacijskega podviga Ivana Jelačina mlj. predsednika zbornice za TOI, Ludwiga življenjepis očeta električne žarnice T. A. Edisona in kottiček praktičnih nasvetov. Revija je smoteno urejena in v najmodernejši obliki ter jo priporočamo vsakomur, kdor se zanima zanjo. Naroča se pri upravi »Uspeh«, Ljubljana, Dalmatinova ul. 10/I. Mesečna naročnina za pet knjig in 12 listov je 20.— Din ali pa 25.— (če so knjige zaželeni v plačnem vezavi).

Zbirka knjig založbe »Žena in dom«

Založba revije »Žena in dom«, katere revija je v kratkem času postala najbolj priljubljena revija v ženskem svetu, je po prizadevanju agilne urednice te revije ge. Podkrajškove prijetno iznenadila ženski svet z založbo 5-tih splošno koristnih knjig in sicer: »Postanek otroka in njegov razvoj«, »Za pridne roke« (Poduk v ročnih delih), »Kako naj kuham?«, »Vzorna gospodinja« in »Koledar s praktičnimi nasveti«. Vse knjige so moderno in s številnimi slikami ter recepti opremljene in so tudi po svoji vsebini in notranji ureditvi na višini. Še le sedaj po izidu lahko ugotovimo, kako revni smo bili Slovenci do te izdaje v literaturi, ki naj bi našemu ženskemu svetu nudila praktično in koristno izobrazbo, mladim materam in gospodinjam pa bi služila kot dober priročnik in svetovalec. Radi poljudno pisane vsebine priporočamo najtopleje nakup teh velekoristnih knjig s program obrtnikov in njihovim hčram, zlasti onim na deželi. Naročnice revije »Žena in dom« prejmejo vseh 5 knjig za ceno Din 38, dočim velja za nenaročnice vsaka knjiga zase Din 30.

NAŠIM CENJ. NAROČNIKOM IN ČITATELJEM!

Današnji številki lista smo priložili tiskovino za naročilo Obrtnega zakonika, ki je bil objavljen v Službenih novinah in bo v kratkem izšel v založbi tiskarne »Merkur« v zbirki »zakonov in uredb« v slovenskem prevodu. Zakon bo obsegal približno 200 tiskanih strani in bo najcenejša slovenska izdaja, kajti velja bo broširan 20 Din, v platno vezan pa 25 Din. Prevod tega zakona je oskrbel odlični pravni strokovnjak g. Rudolf Sterle, kasacijski sodnik v p., zato ga je smatrati za avtentično slovensko besedilo srbskega izvirnika. Priporočamo našim bralcem, da se priloženih naročil pridno poslužujejo in takoj naroče to veljavno knjižico, kajti naklada je omejena in bo sprito splošnega povpraševanja gotovo kmalu razprodana. Pripominjamo tudi, da slovenska izdaja tega zakona ni v nikakršni zvezi z izdajo, ki se napoveduje s knjižnim oglasom uprave »Merkur«, Šelenburgova ulica 6-II.

Strojno podjetje R. Willmann

LJUBLJANA

Slomškova ul. 3. Telef. 2055

Beneški jaremniki, cirkularke, nihalne žage najnovejše konstrukcije, brusilni stroji. Železni deli k pogonu mlinskih kamnov, zatornice. Transmisijski deli kakor osovine, ležišča, spojke, jermenice vseh vrst in velikosti. Rebraste cevi iz kov. železa z ugodnim grelnim učinkom. Elektro-tovarna in jamska dvigala, vitli in dvigalne ter transportne naprave. Projektiranje in oprema žag in mlinov ter drugih industrijskih naprav. Vsakovrstna popravila strojev. Ponudbe brezplačno, na željo strokovnjaški obisk.

Dobave.

Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 23. nov. t. l. ponudbe glede dobave 9.500 m motvoza, 10 kg blank usnja, 7 m nepremočljivega platna in 40 m lanenega platna.

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 23. novembra t. l. ponudbe glede dobave 100 kg vijakov z maticami.

Strojni oddelk direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 19. novembra t. l. ponudbe glede dobave 400 kilogramov žice za avtogeno varenje; do 21. nov. t. l. glede dobave 200 komadov podnožnic; do 23. nov. t. l. glede dobave 1080 komadov toporišč za sekire in kladiva; do 25. nov. t. l. pa glede dobave 100 kg za žimnice in 80 m gradla za žimnice.

Direkcija državne železarne Vreš sprejema do 25. novembra t. l. ponudbe glede dobave 200 metrov plinskih cevi, raznega mizarskega orodja ter glede dobave hidrantov.

Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 30. novembra t. l. ponudbe glede dobave 100 komadov motik in 400 komadov lopat.

Pri Direkciji držav. železnic v Sarajevu se bo vršila dne 9. decembra t. l. licitacija glede dobave 290 komadov kožuhov.

Direkcija držav. rudnika Banja Luka sprejema do 3. decembra t. l. ponudbe glede dobave krogljnih ležajev.

Pri Direkciji držav. železnic v Sarajevu se bo vršila dne 11. dec. t. l. ofertalna licitacija glede dobave telegrafsko-telefonskega materiala.

Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesantom na vpogled.

MLAD URARSKI POMOČNIK

z lastnim orodjem, IŠČE mesta. — Naslov: Avgust Gogola, Zagorice št. 38, p. Bled.

Kulinska

TVORNICA

ČIKORIJE

KREDITNO DRUŠTVO MESTNE HRANILNICE LJUBLJANSKE

dovoljuje posojila na menice in kredite v tekočem računu vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam

Že v 24 urah

kemično snazi, plisira in barva obledele obleke, plašče, klobuke itd. — škrobl in svetlo-lika srajce, ovratnike in zapetnice. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH.

Joan Mihelčič

elektr. konces. podjetje

LJUBLJANA, Borštnikov trg 1

ima na zalogi vsakovrstni električni material, žarnice in svetila. Prevzema v izvršitev električne instalacije. Jamči za solidnost in zmerne cene.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo Ljubljana, Prešernova ul. 50

(v lastnem posloplju)

Brzjavni naslov:
KREDIT LJUBLJANA

Telefon števil:
2040, 2457, 2458, 2805 in 2806

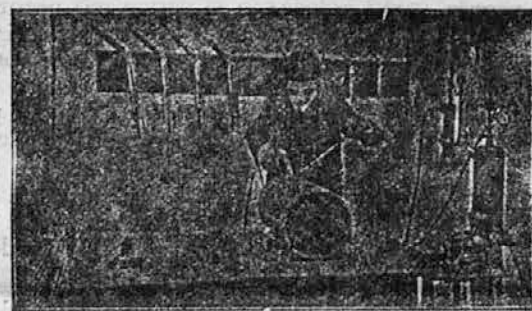

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, posojila in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe depozita itd.

Tvornica ZA DUŠIK D. D.

in
AGA-RUŠE

udružene jugoslav.
tvornice acetilena in
oksigena d. d.

zadovoljnjeta s svojimi prvovrstnimi
proizvodi:

KARBIDOM-DISSOUS- PLINOM in KISIKOM

šir om vse Jugoslavije na stotine

avtogenskih varilcev

in audita tisočermirno, lepo
in sočnobebo

acetilensko luč

Iskriščajte tudi Vi te njihove
proizvode v svojo korist!

VI SIGURNO RABITE

RACUNE, PIŠEMSKI PAPIR IN KUVERTE Z VASO
FIRMO TER DRUGE POSLOVNE TISKOVINE
TO VAM IZVRŠI SOLIDNO IN POCENI

TISKARNA GRAFIKA LJUBLJANA
Resljeva cesta 4

Kdor oglašuje, ta napreduje!

AVGUST AGNOLA

Zaloga stekla, porcelana, kamenine, zrcal in šip. Kompletne opreme za gostilne, restavracije, hotele, kavarne in bare

Luksuzni predmeti

Stavbno in umetno steklarstvo

Ljubljana, Dunajska cesta št. 10

Telefon 2478